

Helse- og omsorgsdepartementet

Innspill fra UiT Norges arktiske universitet til «Utredning av en mer samlet organisering av forsknings- og kompetansesentrene utenfor spesialisthelsetjenesten»

UiT Norges arktiske universitet (UiT) og Det helsevitenskapelige fakultet (Helsefak) takker for anledningen til å komme med innspill. Vi er vertsinstitusjon for følgende sentre omfattet av utredningen:

1. Regionalt kunnskapssenter for barn og unge Nord - psykisk helse og barnevern (RKBU Nord)
2. Senter for omsorgsforskning Nord (SOF Nord)
3. Allmennmedisinsk forskningsenhet Tromsø (AFE)
4. Senter for samisk helseforskning (SSHF)
5. Nasjonalt senter for distriksmedisin (NSDM)
6. Nasjonalt forskningssenter innen komplementær og alternativ medisin (NAFKAM)

RKBU er et eget institutt ved Helsefak, mens SOF Nord er et senter ved Institutt for helse- og omsorgsfag (IHO), og de øvrige sentrene ved Institutt for samfunnsmedisin (ISM). I tillegg er Praksisnett Nord, infrastruktur for kliniske studier i allmennpraksis, forankret ved AFE ved ISM.

Proessen rundt utredningen

UiT ser med bekymring på at prosessen så langt i liten grad har lagt til rette for involvering av vertsinstitusjonene. Det burde legges opp til en mye mer direkte deltakelse fra dagens vertsinstitusjoner inn i arbeidet, spesielt fra institusjoner som har flere sentre, eller hvor senterets oppdrag er kombinert med flere typer oppgaver (eks forskning og undervisning). Vi ber derfor om at tidslinjen for arbeidet utvides og tilpasses slik at dette blir mulig.

Mange av de ansatte på sentrene våre har også uttrykt bekymring for at tidsplanen som er skissert er stram. Skulle utredningen ende med virksomhetsoverdragelser vil dette være krevende prosesser for de ansatte, og det vil være stort behov for involvering og medvirkning som vil kreve tid.

Kommentarer til forslagene

UiT anser ikke målet om en full samling av alle sentrene innen samme organisasjon er hensiktsmessig fordi sentrene er svært ulike. Spesielt vil vi trekke frem at de sentrene som har en forskningskomponent bør være tilknyttet og tett integrert med UH-institusjoner for å kunne utnytte synergier knyttet til samarbeid med universitetenes forskningsmiljøer innen tilgrensende tematikker, deltakelse i

forskernettverk, infrastruktur og støttefunksjoner for forskning, forskerutdanning og formidling, studiepoenggivende utdanninger der det er relevant og innen ordinær drift. Overordnet er vår holdning at sentrene som i dag er plassert ved UiT gir synergier som både kommer sentrene og universitet til gode. Vi opplever heller ikke at dagens organisatoriske plassering hindrer sentrenes muligheter eller evne til å levere til sine respektive mottakere som f.eks. kommunal sektor. Vi anser det derfor som viktig at dagens organisering ikke endres, og vi støtter derfor modell 1 med fortsatt tilskuddsfinansiering.

Mandatene til flere av våre senter er å bidra til kompetanseheving i de kommunale helse-, omsorgs- og velferdstjenestene, og spiller en viktig rolle i kunnskapsløftet for kommunene. Med stadig økende pådriverrolle og medvirkning i lokalt forankret forsknings- og innovasjonsarbeid skapes det tette bånd mellom universitetet og det lokale- og regionale praksisfeltet. I tillegg er plassering av kunnskaps og kompetansesentre i nord viktig for å spre spisskompetanse i hele landet og bidra til likeverdige tjenester uavhengig av bosted. UiT mener også at det er gunstig for den akademiske friheten og uavhengighet at de nasjonale kompetansesentrene har en tilknytning ved flere universiteter i Norge.

Synergier i forskningsprosjekter

De sentrene som i dag er organisert ved UiT har alle en forskningskomponent og de er tematisk tett knyttet til relaterte forskningsmiljøer ved UiT. Dette er en stor fordel rent faglig, men også ved søknader om ekstern finansiering der man står sterkere i konkurransen når miljøene er større og sterkere. Her vil vi trekke frem RKBU som er det største av våre sentre og som samarbeider med andre institutter ved UiT i tillegg til andre kompetansesentre både regionalt og nasjonalt. Universitetstilknytningen gjør også sentrene mer attraktive som partnere i samarbeid med andre forskningsmiljøer internasjonalt og knyttet til søknader om forskningsmidler. Videre bidrar sentre som bl.a. SOF Nord, som er en integrert del av helsefagutdanningene, forskningsmiljøet og infrastrukturen ved UiT, til økt rekruttering av studenter på alle nivåer inn i fagutvikling og forskning på kommunale helse- og omsorgstjenester. Videre vil vi trekke frem det svært tette faglige samarbeidet mellom AFE, NSDM og den allmennmedisinske forskningsgruppen ved ISM. Alle tre har fokus på allmennmedisin, og til sammen utgjør de et fagmiljø som er stort og attraktivt og som samlet sett styrker rekruttering av fagpersoner til miljøet sett under ett. Det er også en betydelig styrke i faglig fellesskap rundt forskningsmetoder og infrastruktur. Her kan vi spesielt trekke frem synergien mellom SSHF, de andre befolkningsundersøkelsene og kjernefasilitetene ved ISM som samler betydelig kompetanse, kapasitet, erfaring og kunnskap om både gjennomføring av innsamlinger, oppbevaring av sensitive data og biologiske prøver, sikker datalagring og epidemiologiske analyser.

Forskerutdanning

En stor del av forskningsaktiviteten i alle sentrene ved Helsefak er knyttet til ph.d.-prosjekter. Selv om ph.d.-prosjekter kan gjøres utenfor gradsgivende institusjoner, så mener vi at det er en stor fordel for studentene at man er innenfor samme institusjon som har ansvaret for programmet slik at man har tilgang på veiledningsressurser og at stipendiatene inngår i et aktivt forskningsmiljø med flere andre stipendiater.

Studiepoenggivende utdanninger og EVU

RKBU Nord tilbyr flere studiepoenggivende etter- og videreutdanninger for både ansatte i kommunale tjenester så vel som spesialisthelsetjenesten. For både tjenestene selv og den enkelte fagperson er det viktig med utdanninger som gir studiepoeng. Her kan nevnes den svært viktige kompetansesatsingen innen barnevern, hvor behovet for formalisert utdanning blir understreket. Videreutdanning med studiepoeng vil i praksis forsvinne dersom sentrene som ligger til et universitet tas ut derfra. Videre bidrar nærhet til relaterte grunnutdanninger en rask kunnskapsoverføring mellom sentrenes kunnskap og forskningsresultater til utdanningen av helsepersonell. I tillegg bidrar sentrene til at kunnskapsbaserte metoder implementeres i tjenestene.

Infrastruktur for drift av sentrene

UiT og øvrige UH-institusjoner har all infrastruktur for drift av sentre som driver forskning og formidling. Dette er infrastruktur som er omfattende og av høy kvalitet, og som er tilgjengelig for våre sentre på lik linje med øvrige fagmiljøer. En endring av organisering som medfører oppbygging av parallell infrastruktur i annen organisasjon anses som uheldig og unødvendig.

Vennlig hilsen

Dag Rune Olsen
rektor

Jørgen Fosslund
administrasjonsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur